

# 1. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΒΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΙΣΩ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 03/01/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 03/01/2026

Σελίδα: . . . . . 46

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>



46 ΤΑ ΝΕΑ

ΣΑΒΒΑΤΟΥΡΙΑΚΟ  
3-4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2026

Προβλέψεις  
για το

# 2026

ΤΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΛΑΣ  
ΔΟΥΣΗ



Καθηγήτρια Διεθνών Θεσμών στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ, κάτοχος της έδρας UNESCO για την Κλιματική Διπλωματία, ειδική σύμβουλος του **ΕΥΙΑΜΕΠ**

ΚΛΙΜΑ

## Κλιματική δράση: βήματα προς τα πίσω;

**Η** 30ή Διάσκεψη για το Κλίμα (COP 30), η οποία πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2025 στο Μπελέμ του Αμαζονίου, ολοκληρώθηκε χωρίς να ληφθούν κομβικές αποφάσεις για το κλίμα. Οι 194 χώρες που συμμετείχαν δεσμεύθηκαν να τριπλασιάσουν τους χρηματοδοτικούς πόρους που διαθέτουν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και να δημιουργήσουν έναν μηχανισμό δίκαιης μετάβασης, ο οποίος θα στηρίζει τους εργαζόμενους και τις κοινότητες που επηρεάζονται από τη μετάβαση προς καθαρές μορφές ενέργειας. Ως προς το φλέγον ζήτημα των ορυκτών καυσίμων, τα οποία ευθύνονται σε μεγάλο βαθμό για την κλιματική αλλαγή, οι συμμετέχουσες χώρες κατέληξαν σε μια εθελοντική συμφωνία για την έναρξη συζητήσεων σχετικά με έναν οδικό χάρτη για τη σταδιακή κατάργησή τους. Η υλοποίηση της απόφασης της COP28 (Ντουμπάι, 2023) περί ταχείας απομάκρυνσης από τα ορυκτά καύσιμα καθυστερεί, παρότι η εγκυρότητα και ο δεσμευτικός της χαρακτήρας επιβεβαιώθηκαν και από το Διεθνές Δικαστήριο στην emblematicή γνωμοδότηση που εξέδωσε τον περασμένο Ιούλιο σχετικά με τις υποχρεώσεις των κρατών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Είναι πλέον βέβαιο ότι η παγκόσμια συνεργασία για το κλίμα υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών δεν μπορεί να προσφέρει αφενός ουσιαστικές και αφετέρου όλες τις λύσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, ιδίως όταν απουσιάζει η διάθεση αυτοπεριορισμού από την πλευρά των σημαντικών ρυπαντών. Ουσιαστικές συμφωνίες δεν είναι άλλωστε δυνατό (ή και ρεαλιστικό) να υπάρξουν όταν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων κάθονται περίπου 200 χώρες με διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης, προτεραιότητες, συμφέροντα, ακόμη και διαφο-

ρετικά ποσοστά εκπομπών επιβλαβών αερίων. Παρ' όλα αυτά, η επίσημη Διάσκεψη για το Κλίμα είναι σημαντική διότι διατηρεί ένα κανάλι επικοινωνίας ανάμεσα σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου. Χρησιμεύει ως οδηγός για το τι είναι συλλογικά πρόθυμη να κάνει η διεθνής κοινότητα ώστε να αποτρέψει την περαιτέρω υπερθέρμανση του πλανήτη και υποδεικνύει τι πρέπει να γίνει για την επίτευξη του στόχου αυτού.

Δέκα χρόνια μετά την υιοθέτηση της Συμφωνίας του Παρισιού, οι συμβαλλόμενες χώρες όφειλαν να καταθέσουν αναθεωρημένα και πιο φιλόδοξα σχέδια για τη μείωση των εκπομπών μέχρι το 2035. Από τις 195 χώρες που έχουν υπογράψει τη Συμφωνία, ανταποκρίθηκαν 122 χώρες, καλύπτοντας περίπου το 80% των παγκόσμιων εκπομπών και το 63% του παγκόσμιου πληθυσμού. Εφόσον υλοποιηθούν τα σχέδια αυτά, θα οδηγήσουν έως το 2035 σε μείωση 12% των παγκόσμιων εκπομπών σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Είναι ένα μικρό βήμα, το οποίο όμως δεν επαρκεί για τη συγκράτηση της υπερθέρμανσης σε ανεκτά όρια.

Λίγες ώρες πριν από την έναρξη της COP30, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) κατέθεσε το δικό της σχέδιο μείωσης των εκπομπών (σημειώτέον ότι η

ΕΕ καταθέτει δικό της συνολικό σχέδιο και όχι τα κράτη-μέλη χωριστά). Δεσμεύτηκε να μειώσει τις εκπομπές της κατά 66,25%-72,5% μέχρι το 2035 (σε σχέση με τα επίπεδα του 1990), μια δέσμευση που βασίζεται στον νέο στόχο που έθεσε για το 2040 περί μείωσης των εκπομπών κατά 90%. Η ΕΕ αποσκοπεί να είναι κλιματικά ουδέτερη έως το 2050, κάτι που απαιτεί την απομάκρυνση από τα ορυκτά καύσιμα και τη γρήγορη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας. Η νομοθεσία της θέτει φιλόδοξους στόχους για την αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Το μεγαλύτερο μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται σήμερα στην ΕΕ προέρχεται από καθαρές πηγές ενέργειας. Στο Μπελέμ, η ΕΕ παρέμεινε προσπλωμένη στον στόχο και την υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και τάχθηκε στο πλευρό εκείνων που υποστήριξαν τη συμπεριληψη ενός οδικού χάρτη για την απομάκρυνση από τα ορυκτά καύσιμα στο καταληκτικό κείμενο της Διάσκεψης.

**Τ**ην ώρα, ωστόσο, που οι παγκόσμιοι ηγέτες συγκεντρώνονταν στη Βραζιλία για την επίσημη Διάσκεψη για το Κλίμα, η Ελλάδα ανακοίνωσε την πρώτη υπεράκτια γεώτρηση εδώ και 40 χρόνια: μια κοινοπραξία με μια από τις μεγαλύτερες αμερικανικές εταιρείες ορυκτών καυσίμων. Ανακοίνωσε επίσης την κατασκευή νέων τερματικών σταθμών LNG (Υδρογονμένου Φυσικού Αερίου) για την προμήθεια φυσικού αερίου μέσω του αγωγού Κάθετου Διαδρόμου μέσω Βουλγαρίας, Ρουμανίας και Μολδαβίας προς την Ουκρανία, παρά τους περιβαλλοντικούς και οικονομικούς κινδύνους που συνεπάγεται το έργο.

Επιπλέον, η Ελλάδα έπαιξε κεντρικό ρόλο στην αναβολή καθέρωσης του πρώτου παγκοσμίου περιβαλλοντικού φόρου άνθρακα σε ρυπογόνα πλοία, ο οποίος θα χρηματοδοτούσε καθαρές τεχνολογίες και αποζημιώσεις για κλιματικές καταστροφές. Το Πλαίσιο Μηδενικών Εκπομπών του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού είχε ταξινομήσει το LNG ως ορυκτό καύσιμο, προκαλώντας την έντονη αντίδραση των ΗΠΑ και της ναυτιλιακής βιομηχανίας. Η απόφαση δεν εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2025 με μόλις τρεις ψήφους διαφορά, με την Ελλάδα και την Κύπρο να διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διάσπαση του μετώπου των 25 κρατών-μελών της ΕΕ.

Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής απαιτεί συνεκτική και φιλόδοξη προσέγγιση. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία δεν αποτελεί εμπόδιο για την ανταγωνιστικότητα ή την απασχόληση. Είναι απαραίτητη για την προστασία του κλίματος και της οικονομικής βιωσιμότητας. Τα αιωνίδια και ακραία καιρικά φαινόμενα που εκδηλώνονται πλέον συχνότερα και με μεγαλύτερη ένταση και διάρκεια, οι ξηρασίες, οι καύσωνες, οι πλημμύρες, οι πυρκαγιές προκαλούν τεράστιες καταστροφές και επηρεάζουν τους υδάτινους πόρους, τη γεωργία, τις υποδομές, την υγεία και την ασφάλεια, ενισχύουν τη μετακίνηση πληθυσμών και δοκιμάζουν σοβαρά τις αντοχές των εθνικών οικονομιών. Το κόστος της υποχώρησης από τους κλιματικούς στόχους θα είναι πολύ υψηλότερο από εκείνο της υλοποίησής τους.

Το κόστος της υποχώρησης από τους κλιματικούς στόχους θα είναι πολύ υψηλότερο από εκείνο της υλοποίησής τους



Η 30ή Διάσκεψη για το Κλίμα (COP 30) ολοκληρώθηκε χωρίς να ληφθούν κομβικές αποφάσεις για το κλίμα

SHUTTERSTOCK ANTONIO SCORZA